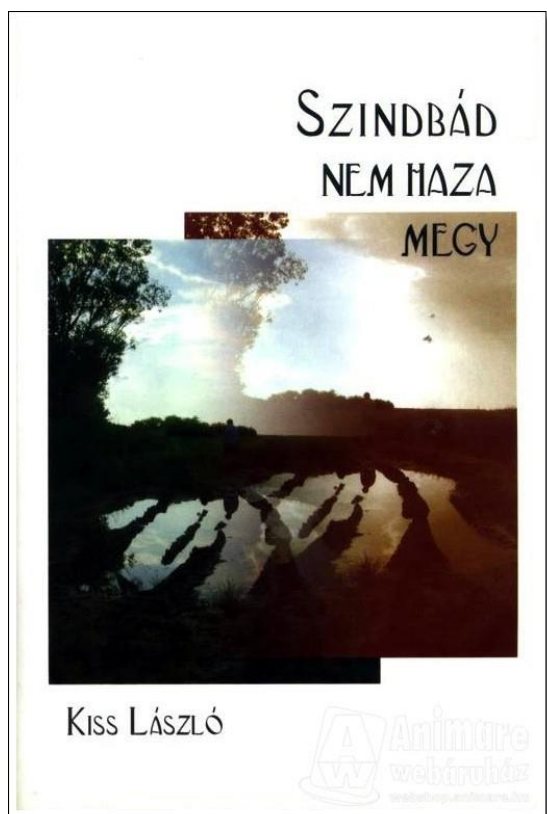

SZAKMAI PORTFÓLIÓ

Kiss László

2000 óta publikálok. Első könyvem 2003-ban jelent meg a Tiszatáj Kiadó gondozásában *Szindbád nem haza megy* címmel, kisvárosi groteszk történeteket, valamint irodalmi rájátszásokat, pastiche-okat tartalmaz. A novelláskötetet Bródy-díjra jelölték.

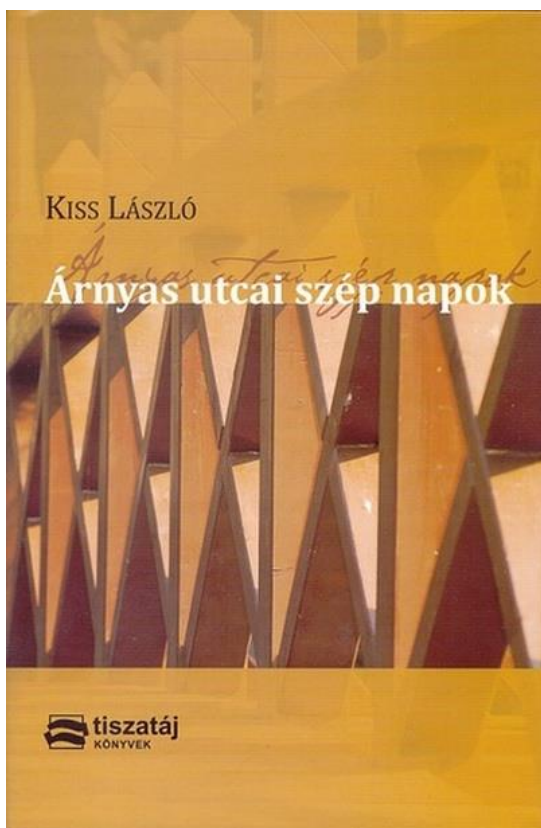

Részlet két kritikából

„Pályakezdőknél ritkán tapasztalható mesterségbeli tudással felvértezten ötvözi a XX. század elejei atmoszferikus, lírai hangoltságú és létösszegző, ontologikus irányultságú prózai hagyományokat, a nyolcvanas-kilencvenes évek posztmodern szövegirodalma eljárásaival és a legújabb, olvasóbarát, populárisabb regisztereket is megszólaltató törekvésekkel – egy immár saját hangon szóló, önálló prózairói világot teremtve ezáltal egyéni létélményének megfogalmazására.” (Elek, Tibor, *Tiszatáj*)

„A titokmegosztás bármiféle mesélés, történetmondás ősi szituációja (illetve mozgatója). A hallgató, az olvasó a mesélő révén és a történet által olyan események forgatagába remél kerülni (esetleg kerül is), amelyek a saját egzisztenciáját is modellálják, s menetükkel, kifejtetükkel (menetük, kifejtetük nyelvi alakzataival) válaszokat generálnak kérdéseire, kisebb-nagyobb felfedezésekhez segítik, összefüggések részesévé teszik – vagy egyszerűen gyönyörködtetik. Kiss László könyvének ajándéka, hogy számos ilyesfajta történettel bír. E történetek nem lomha szolgálai a mindennapoknak, de nem is légből kapottak. Részint egybevágóak – korosztálytól szinte független – közelmúltbeli tapasztalatainkkal, részint újszerűen ható, specifikus jelenségeket sorakoztatnak fel. A talpraesett narrátor ügyesen, rugalmasan méri fel, járja be a képlékeny valóságot, de tisztában van azzal, hogy őt is gyakran érhetik meglepetések.” (Tarján Tamás, *Bárka*)

Második könyvem öt évvel később, 2008-ban látott napvilágot, ugyancsak a Tiszatáj Kiadó gondozásában. A hat ciklusból álló *Árnyas utcai szép napok* sokféle hangon megszólaló kisprózák gyűjteménye. A kötet megjelenése után Tiszatáj-jutalomban részesültem.

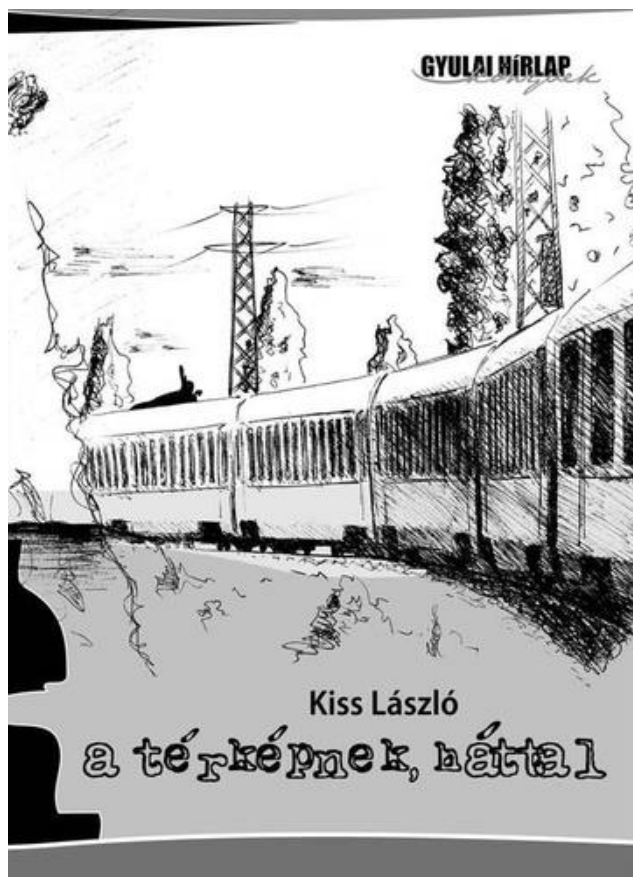
Részlet két kritikából

„Az elbeszélések legfőbb terepe az emlékezeté. A narrátor kedvtelve beszél a múltból, s főként a letűnt gyerekkorról, olykor egész’ nosztalgikusan – de hogy modora véletlenül se váljon elviselhetetlenül negédesse, hamiskássá, iróniával és még inkább humorral fűszerezve. A gyerekkor ábrázolásába az infantilizmus, a túlzások, a rögeszmék és a hazugságok is beleférnek.” (Darvasi Ferenc, *ESŐ*)

„A prózaszövegek itt inkább egymással csak lazán összekapcsolódó rövidtörténetek és rövidebb esszéisztikus vagy lirizált leírások, jelenetek, elégikus anizsok. Sőt ironikus asszociációs szövegjátékok. Melyekben az irodalmi hagyomány kifordított, torzított módon idéződik fel, nagy merítéssel, invenciózus módon [...] Krúdy mellett megidéződik itt Petőfitől Kosztolányiig, Adytól Pilinszkyig, Ottliktól a nyugatosok nagy versfordításaiig, Aranytól

József Attilán át Garacziig számos szerző számos ismerős sora és gesztusa. De az irodalmon túli kulturális utalásnak is se szeri, se száma, a Száz Folk Celsiustól a Tűz van, babámon át a Twin Peaksig. Együtt van itt Beethoven és Yoko Ono (akit meg akar venni a Real Madrid), Mátyás király, Napóleon meg a Sex Pistols, sőt a Dave Scythe («turnébusza ezerkettes Terror-Lada, kék».)” (Károlyi Csaba, *Élet és Irodalom*)

2006-tól négy éven át hetente írtam kis tollrajzokat, tárcákat, krokikat szülővárosom hetilapjába. Felkéréskor egyetlen kikötés volt: a szövegek terjedelme ne haladja meg az 1200 karaktert. A *Gyulai Hírlap*ban megjelent rövid írásokból állítottam össze 2010-ben *A térképnek, háttal* című prózagyűjteményem, amely a kis tárcákon kívül néhány új novellát is tartalmaz.

Részlet két kritikából

„A sok nekifutás és ugrás egyébként összeáll valami egységes ívvé, a történetzilánkok mintha főhőst is rajzolnának, meg környezetet teremtenek, szerethető (szeretett) kisvárost, kort is idéznek, korokat, ismerős hangulatokat, szóval irodalom csinálódik, hogyha flekkekre fragmentált is. Gyulán ha lalnék, s (hetente) kezembe kerülne a városi hírlap, rendszeres olvasója lennék Kiss László finom szövésű, elegáns szövegeinek.” (Jenei Gyula, www.jeneigyula.hu)

„»Élni egy kisvárosban«, ezt mondja a fűlszöveg, hogy erről szól, de hazudik, ez nem igaz, mert a kötet mesélője beutazza a Kárpát-medencét, metálrajongó, szereti a nőket, a focit és imád horgászni, de mindennél jobban a magyar mondatot szereti. A tanár úr ízlelgeti, formálgatja a mondatait, csupa klasszikus idézet, humor, gúny és szeretet. Lefekvés előtt kell olvasni, mert a tárcák lazán összefüggnek ugyan, de mind egy kicsi csemege [...]. Három-négyet elfogyasztunk, és jöhet az édes álom.

És a megnyugvás is. Hogy aztán fölnezzünk, hol is vagyunk, ott a család, nem érdemes benne egyedül lenni.” (GreCsó Krisztián, *nlcafe.hu*)

A *Kis és egyéb világok* című könyvem kitekintés: eddigi köteteimtől eltérően kritikák, recenziók olvashatók benne. Pályám elejétől rendszeresen írtam tanulmányokat és kritikákat, többek között az *Árgusba*, az *ESŐ-be*, az *Irodalmi Jelenbe* vagy a *Tiszatájba*. Ezek válogatott anyagáért Pedagógus Kutatói Pályadíjban részesültem, a Fiatal Írók Szövetsége pedig jelentkezett, hogy szívesen kiadná a szövegeket könyvformában is. A kötet 2011-ben jelent meg.

Részlet két kritikából

„Tudja, hogy mivel lehet a műfajhoz csalogatni az olvasót, ha egyáltalán. Talán azt is, hogy a jövő befogadás-történettel foglalkozó kutatóinak csomagolja be írásait, akik az időkapszula kibontásának első pillanataiban mosollyal várhatják: mi lesz legbelül. Nem is érdemes hosszan írni, mert a rövidség biztosíték, Kiss László kritikái pedig időben fejeződnek be – üresjáratok nélküli gördülékenységgel jutnak el a zárathoz.” (Boldog Zoltán, *kulter.hu*)

„Nem tetszeleg a mindent tudó, megfellebbezhetetlen ítéshöz szerepében, de nem ír kritikába-recenzióba bújtatott modoros önreklámot sem. Nem a saját kritikusi felkészültségét csillogtatja harsányan és fennhéjázón, ha kell, ha nem, de nem is hord össze hetet-havat egy-egy mű kapcsán. Írásaiból egyértelműen kiviláglik a szakértelem, a felkészültség. Kritikái markánsan rajzolják meg a kritikus vonásait, mutatják meg személyiségét, ám ezzel nem nyomják agyon a vizsgálódás tárgyát: a művet magát.” (Bene Zoltán, *Irodalmi Jelen*)

2015-ben két könyvem is megjelent. Előbb eddigi egyetlen regényem, a *Ki mondta, hogy jó volt*, szintén a Fiatal Írók Szövetsége gondozásában. A kötet akkor már nyolc éve készült, nagy lendületű, hosszú elbeszéléseket gyúrtam egybe, amelyekből egy a kisvárosi miliótól elszakadni képtelen egyetemista felnövéstörténete bontakozik ki, akinek két veszteséggel, nagymamája halálával és egy párkapcsolati válsággal kell megküzdenie. Ez a két szál ér össze és fonódik egybe a mű végére.

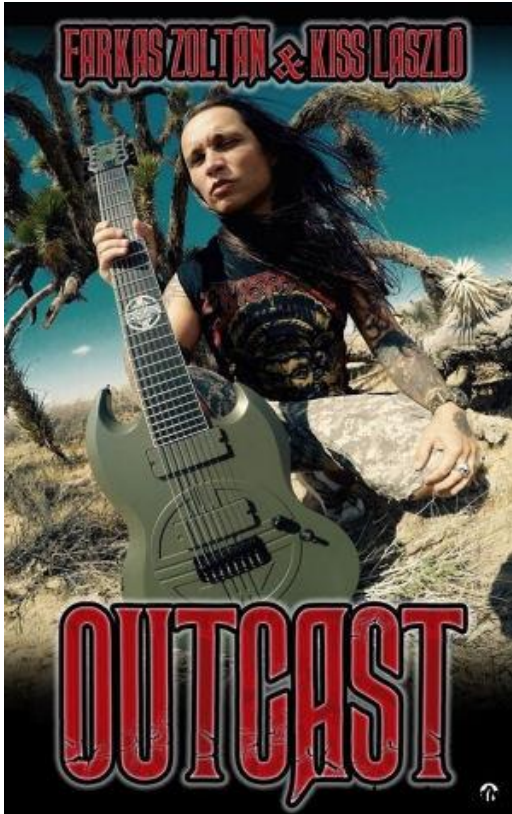
Részlet két kritikából

„Az elbeszélések szerkezete az emlékezés működés módját idézi, a végtelennek tűnő hosszúmondatok egy-egy konkrét helyzetből indulnak ki, hogy aztán minduntalan elkanyarodjanak az alaphelyzettől, mintegy asszociatív módon hívva elő az újabb és újabb emlékdarabokat. Ezzel a beékeléses technikával minden szöveg egyszerre több történetet is felelevenít, több anekdotát is tartalmaz. Kiss László ugyanis kifejezetten szeret anekdotákat mesélni, elbeszélője, illetve az elbeszélő által megidézett alakok történetei szinte egytől egyig erre a hagyományra építenek. Nem harsány, nevetető történetek ezek, sokkal inkább nosztalgikusak. Kiss prózája csendes, nem ritkán melankolikus, nagyon alkalmas a különböző

hangulatok, életérzések megragadására. A gombfocicsaták, a foci, a horgászat, a táborozás, az egyik barát apjától elcsent első pornófilm tipikus gyermek- és kamaszkori emlékek – mind megidéződnek a kötet lapjain. Idillinek tűnő témák, de mint régóta tudjuk, a gyermekkor sosem olyan idilli, mint ahogy utólag látni szeretnénk. Minden szépsége ellenére, a legjobb körülmények között is van benne szorongás, fájdalom, kisebb-nagyobb trauma, amit a kötet szintén nem fed el (talán a címével is éppen erre utal).” (Kolozsi Orsolya, *Tiszatáj*)

„A kis létszámú vidéki, családi közösséget mozgató szövegek olvasmányosságát és szórakoztató voltát [...] az anekdoták vagy anekdotikus képek biztosítják. Ekként működő részek a tanulmányi osztálykirándulás vagy a horgásztábori élmények elmesélése is. A pontosan kivitelezett szerkezeti kompozíció nem gátolja a szerzőt abban, hogy könnyedségét és helyenként humorát is megmutassa, ami kimondottan jól tesz a kötetnek. (Szarvas Melinda, *Szépirodalmi Figyelő*)

2015-ben az Athenaeum Kiadó felkérésére zenészetrajz írásába fogtam. Kedvenc metalzenekarom, az Ektomorf frontemberével, Farkas Zoltánnal ültem le interjúkat készíteni. Az ezekből született *Outcast* a romungro Zoli zenészpályáját és kalandokban bővelkedő életútját meséli el: hogyan jutott el zenekarával a szinte Isten háta mögötti Mezőkovácsházáról a világ nagy metalfesztiváljainak színpadára, és közben milyen nehézségekkel kellett megküzdenie, főként származása miatt.

Részlet két kritikából

„Az *Outcast* azonban mindenkire szól, mert amellet, hogy a zenén van a hangsúly, elmeséli egy olyan fiatalember történetét, aki számtalan akadályt – olyanokat, amik az emberek nagy többségét megtörték volna – volt kénytelen leküzdeni, hogy elfogadtassa magát a világgal, és megmutassa: a kitartás, az őszinteség igenis képes arra, hogy az álmok megvalósuljanak. Zoty és a zenekar története példaként szolgálhat a mai elkényelmesedett, »minden pottyanjon az ölembe«-felfogású embereknek.” (Dobos Attila, *elomagazin.hu*)

„Másodszor is kiállta a próbát, noha ezúttal is éreztem rajta azt, hogy néha túlcserél a beszéd. De miért is ne csordulna, hiszen ez egy szubjektív műfaj, itt az emberek megnyílnak,

illetve a hangsúlyozottan jó interjúkészítő »megnyitja« őket, aztán megy a szöveg a maga útján, szinte semmi sem vethet neki gátat. Pontosan ez a Farkas Zoltán–Kiss László páros könyvének az egyik legnagyobb erénye. Hogy tudniillik olyan szépen folyik, csordogál ez az élettörténet, hogy szinte lehetetlen a kötetet letenni.” (Barlog Károly, *Tiszatáj*)

2018-ban e-könyv formájában jelent meg novelláim válogatott gyűjteménye, a Podmaniczky Művészeti Alapítvány kiadásában.

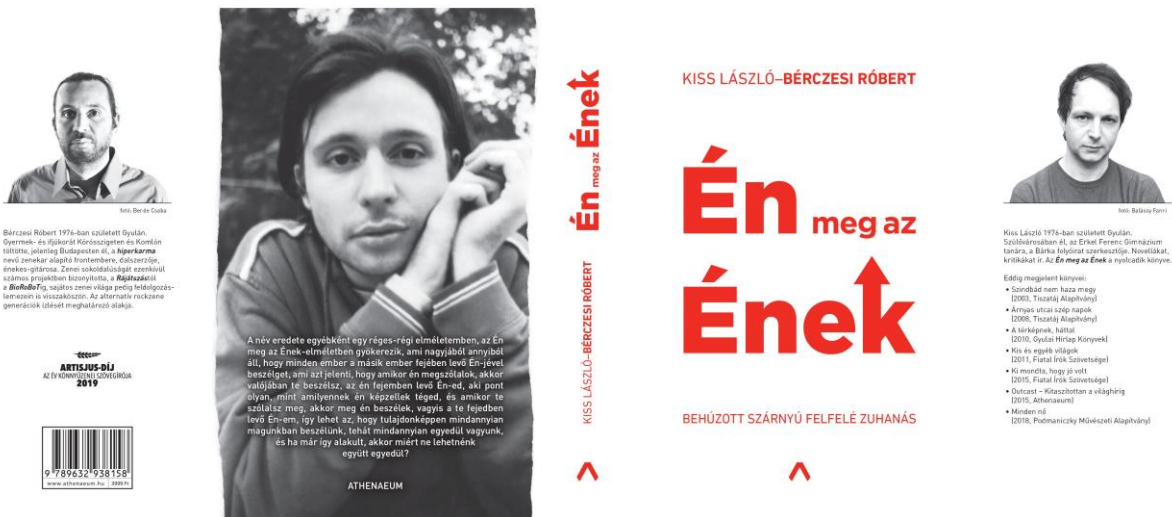

Kiss László

Minden nő

2018-ban ültem le először beszélgetni Bérczesi Róberttel, a hiperkarma frontemberével. Robi az egyik legnagyobb hatású magyar zenész, fülbemászó zenéjével, különleges, néhol egészen szürreális szövegeivel – és egy igazi pokoljárásnak beillő bő egy évtizeddel az életében. A mélységeket megjáró művész pályáját elmesélő életrajzi kötet, az *Én meg az Ének* 2019-ben jelent meg, szintén az Athenaeum Kiadó gondozásában.

Részlet két kritikából

„A fausti pokoljárását többször is túlélő, a saját univerzumában élő (és a saját fejében hangokat halló) Bérczesi küzdelmeinek felidézése és a különböző drogokkal folytatott démoni csatája mellett egy kiemelkedően tehetséges zenész és kortalan költő élettörténete bontakozik ki, de nincs túldrámázva semmi, sőt, gyakran nagyon vicces sztorikat, korrajzokat is kapunk, miközben rengeteg szórakoztató, sokszor meghökkentő anekdotát is olvashatunk filmekről, zenékről, zenészekről, a színpad mögötti életről.” (Hó Márton, *recorder.blog.hu*)

„Kiss pedig nem interjúhelyzetet imitálva kérdez, hanem – mint máshonnan megtudhatjuk – Bérczesivel folytatott beszélgetéseit írta át fejezetekre osztott vallomások élettörténeté, a kérdések kihúzásával, mintha a zenész magától beszélne. [...] Kiss és Bérczesi viszonya a kötetben nem is válik fontossá. Kiss alázatosan eltűnik, vagyis a fikció szerint szerepe a mikrofoné; a szöveg végig egyes szám első személyben szól. És ezen a ponton kell felhívni a figyelmet arra az óriás műfaji hagyományra, amelyben ez a kötet a zenészéletrajz-csoport mellett nyakig benne áll, vagyis a vallomások önéletrajzra. Ez a Szent Ágostontól induló és Rousseau-n, Rákóczi Ferencen, Árva Bethlen Katán át a legújabb Polcz Alaine-ig és Nadas

Péterig (fiktív változatában Rakovszky Zsuzsáig) érő hagyományvonal igen hangsúlyosan idéződik meg – akár szándékoltan, akár nem – Bérczesi Én meg az Énekében, és ez nagyon fontos.” (Melhardt Gergő, *prae.hu*)

Többször szerepeltem konferenciákon, adhattam elő könyvtárakban, múzeumokban, iskolákban. Az alábbi fotó Gyulán készült 2021 nyarán, a Mogyoróssy János Városi Könyvtár előadótermében, ahol épp a Gyulai Várszínházban megrendezett Irodalmi Humorfesztiválok közel húsz évének tapasztalatairól, a kortárs irodalom humoráról tartok előadást, az Irodalmi Humorfesztiválok történetében második alkalommal.

A Gyula Televízió riportja az eseményről:

<https://www.gyulatelevizio.hu/2021/08/11/a-magyar-irodalmi-humor-multja-es-jelene-cimmel-tartottak-konferenciat/>

A Gyulai Hírlap beszámolója az eseményről:

<https://www.gyulaihirlap.hu/139638-irodalmi-humor>

2006 óta moderálok könyvbemutatókat, irodalmi beszélgetéseket. Számos íróval-költővel beszélgettem már nyilvánosan, hol a *Bárka* szerkesztőjeként, hol írotársként az Eleki Városi Könyvtár, a gyulai Mogyoróssy János Városi Könyvtár vagy a Békés Megyei Könyvtár, máskor oktatási intézmények (pl. a békéscsabai Andrassy Gyula Gimnázium és Kollégium vagy iskolám, a Gyulai Erkel Ferenc Gimnázium és Kollégium) felkérésére.

Oravecz Imrével a Békéscsabai Jókai Színházban, 2011-ben

2016, Gyula, Mogyoróssy János Városi Könyvtár. Szabó T. Annával nem először beszélgettem – 2016-os gyulai kötetbemutatója előtt hét évvel *Családi kör* címen párjával, Dragomán Györggyel együtt mutatkoztak be a Békéscsabai Jókai Színházban. Azt az estét akkor még *bárkás* kollégámmal, Szabó Tibor Benjáminnal együtt vezettük.

Ferdinandy György többször is járt Gyulán – a 2019-es beszélgetésünk előtt ő nyitotta meg a könyvhetet a városban. A felvétel a Mogyoróssy János Városi Könyvtár nagytermében készült.

Tanárként hozzászóltam, hogy közönség előtt szerepelek, beszélek irodalomról és történelemről, de mindig különleges kihívást jelent, ha saját iskolámon kívül kell előadnom. Többször beszélhettem kortárs irodalomról általános iskolásoknak Gyulán, Gyulavárban, Magyarbánhegyesen és Szálkán, tartottam előadást többek között battonyai, békéscsabai, mezőberényi, orosházi vagy szolnoki középiskolásoknak, s vezettem írói szemináriumot irodalmi táborokban.

A szálkai gyerekirodalmi táborban (2012)

A Véneki Alkotótáborban (2014)

A makói HSZC Návay Lajos Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma diákjainak mesélek prózáírásról, szerkesztésről és mindennapos gimnáziumi tanári feladataimról (2015)

PUBLIKÁCIÓS LISTA

Önálló kötet

- **Szindbád nem haza megy** – Tiszatáj Alapítvány, Szeged, 2003
- **Árnyas utcai szép napok** – Tiszatáj Alapítvány, Szeged, 2008
- **A térképnek, háttal** – Gyulai Hírlap Könyvek, Gyula, 2010
- **Kis és egyéb világok (irodalmi kritikák)** – FISZ Könyvek, Budapest, 2011
- **Ki mondta, hogy jó volt** – FISZ Könyvek, Budapest, 2015
- **Outcast** – Athenaeum Kiadó, Budapest, 2015 (Farkas Zoltánnal közösen)
- **Minden nő** – Podmaniczky Művészeti Alapítvány, Balatonboglár, 2018 (e-book)
- **Én meg az Ének** – Athenaeum Kiadó, Budapest, 2019 (Bérczesi Róberttel közösen)

Szerkesztett könyvek

- **KörKörös antológia I.** – Körös Irodalmi Társaság, 2009 (Szabó Tibor Benjáminnal közösen)
- **Kiss Judit Ágnes: Bűbájoskönyv** – Athenaeum Kiadó, 2019
- **KörKörös antológia II.** – Körös Irodalmi Társaság, 2019 (Kiss Ottóval közösen)
- **Életem piros-fehérben. Az Arsenal legendás menedzserének életrajza** – Partvonal Kiadó, 2020
- **Haász János: Mire felnövünk** – Athenaeum Kiadó, 2021
- **Maradona. A legenda mennybemenetele és pokoljárása. A teljes életrajz** – Partvonal Kiadó, 2021
- **Bérczesi Róbert: Naplővkönyv** – magánkiadás, 2021

Antológiák

- **„Ó, brannagymama-leves, te csodás...”** – Friss irodalmi húsok. 24 fiatal magyar író válogatott irodalmi falatkái, szerk. Cserna-Szabó András, Pallas Stúdió, Budapest, 2001

- **Az angyal, ahogy Rück Laciéknál** – Szegedtől Szegedig Antológia 2003, szerk. Simai Mihály, Bába és Társai Kft., Szeged, 2003
- **Levél-féle, haza** – Scrittore ungheresi allo specchio, szerk. Töttössy Beatrix, Carocci editore, Roma, 2003
- **Tati utolsót szellent** – Scrittore ungheresi allo specchio, szerk. Töttössy Beatrix, Carocci editore, Roma, 2003
- **Esztergom, ősszel** – Ötvenhat író Esztergomról, szerk. Onagy Zoltán, PONT Kiadó, Budapest, 2006 (Németvárosi Attila néven)
- **Az udvar** – Az év novellái 2008, szerk. Bíró Gergely, Magyar Napló, Budapest, 2008
- **Az udvar** – Körkép 2008, szerk. Boldizsár Ildikó és Sárközy Bence, Magvető, Budapest, 2008
- **Bédekker** – Hasítás rockantológia, Magvető, Budapest, 2008
- **Zsákolás** – Az év novellái 2009, szerk. Bíró Gergely, Magyar Napló, Budapest, 2009
- **Árnyas utca, 2029** – Central Europe in Focus. Short stories, Platform Culture Central Europe, 2009
- **Fénykép** – Az év novellái 2011, szerk. Bíró Gergely, Magyar Napló, Budapest, 2011
- **Megérkezés** – Szeged effekt, szerk. Bene Zoltán, Areion Kiadó, Szeged, 2011
- **Csenge macija** – Masírozó angyalok. Kollázsolt breviárium Fenyvesi Ottó tiszteletére, szerk. Orcsik Roland, Virág Zoltán, Forum Könyvkiadó, Újvidék, 2015
- **Szép állat...** – Mire gondolsz? Kortárs gyermekirodalmi antológia, szerk. Burza Patrícia Kármén és Tóbiás Krisztián, Tempevölgy könyvek 20., Balatonfüred, 2016
- **Finom, körkörös mozgás** – A századelő novellái. Válogatás Az év novellái című antológia köteteiből (2002–2017), szerk. Bíró Gergely, Magyar Napló, Budapest, 2017
- **Tati utolsót szellent, Egykori ajándékok** – Emlék egy állapotról. Bárka-díjasok antológiája – 25 év szépirodalmi terméséből, szerk. Elek Tibor, Farkas Wellmann Éva, Gyarmati Gabriella, Szil Ágnes, Békéscsabai Jókai Színház, Békéscsaba, 2018
- **Farsang** – Cuvinte de legătură. Kötőszavak, szerk. Irházi János, Arad, 2021

Tanulmányok

- **Antinómia és egység (Kosztolányi Dezső Paulina című novellájáról)** – Tiszatáj (Diákmelléklet), 1999. november

- **Párhuzamos „szövegváltozatok” és műreflexió (Kosztolányi Dezső Kis dráma a ruhatárban című novellájáról)** – Tiszatáj (Diákmelléklet), 2000. november
- **Számadás a Semmiről (Kosztolányi Dezső utolsó verseskötetéhez)** – Bárka, 2001/1 (január-február)
- **Lehetséges ars poetica (Kosztolányi Dezső Tengerszem című novellájáról)** – Bárka, 2003/1 (január-február)
- **„Emlék-járás.” (Öreg utakon)**, in: Az elfeledett Fekete István, szerk. Sánta Gábor (Sánta Gáborral közösen), Lazi Könyvkiadó, Szeged, 2004
- **A paródia újabb jelenségeiről**, Bárka, 2005/5.
- **„magába-forduló tökéletesség” (Ellentétek integritása). (Kosztolányi Dezső Őszi reggelijéről)**, in: Modern – magyar – irodalom – történet, szerk. Kolozsi Orsolya, Urbanik Tímea, Tiszatáj Kiadó, Szeged, 2006
- **Hozzáérni a részletekhez – vázlat Tóth Krisztina költészetéről** –, in: Köszöntésformák. Iliá Mihály Tanár Urat köszöntik tanítványai, szerk. Ócsai Éva, Urbanik Tímea, Pompeji, Szeged, 2005
- **Az Irodalmi Humorfesztiválok tapasztalatai (Gyulai Várszínház, 2003–2021)** – Bárka, 2021/V

Idegen nyelven

- **Una specie di lettera a casa** – Scrittori ungheresi allo specchio, szerk. Töttössy Beatrix, Carocci editore, Roma, 2003, ford. Töttössy Beatrix
- **Il bisnonno tirò un ultimo peto** – Scrittori ungheresi allo specchio, szerk. Töttössy Beatrix, Carocci editore, Roma, 2003, ford. Töttössy Beatrix
- **Werk- und Feiertage im Kotz&Jammer** – PEP Ungarns Lifestylomagazin, Winter 2004/2005, ford. Clemens Prinz
- **Shady Street, 2029** – Central Europe in Focus. Short stories, Platform Culture Central Europe, 2009, ford. James Stewart
- **Moj cimer Dušan** – Kikinda Short 05, Udruženje „Kikinda Short”, Kikinda, 2011., ford. Ivana Ristov
- **Ulica senki 2029** – Kikinda Short 05, Udruženje „Kikinda Short”, Kikinda, 2011., ford. Ivana Ristov
- **Outcast** – Athenaeum Kiadó, Budapest, 2016, ford. Neset Adrienn